

## **11sinif 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti - Set 1**

1-) Metnin başında verilen örnekler, varlıklar arasındaki hangi temel bağı anlatmak için kullanılmıştır?  
(11 kelime)

Bir şeyin

2-) Metinde niçin günlük hayattan kolay anlaşılır örneklerle başlanmıştır? (12 kelime)  
Zihni hazırlamak ve

3-) Kâinatta görülen mümkünlikten hangi inanç esasına ulaşılmaktadır? (4 kelime)  
Allah'ın

4-) Her şeyde görülen "yaratılmışlık" hangi sığata işaret eder? (8 kelime)  
Bunların bir

5-) Metin, yaratılmış olmayı hangi daha büyük hakikatin izi saymaktadır? (6 kelime)  
Yaratıcılığın

6-) Metinde sayılan karşıt özellikler arasındaki fark nedir? (18 kelime)  
Bir tarafta muhtaç, etkilenmiş

7-) İkinci paragrafta, ilk paragraftaki delillere hangi yeni örnek türü eklenmiştir? (8 kelime)  
Varlıkların yaratılmış

8-) Rızka kavuşan varlıklar üzerinden hangi isim anlaşılmalıdır? (5 kelime)  
Rızık

9-) Her varlığın birçok isme delil olması, insanın kâinata bakışını nasıl değıştirir? (11 kelime)  
Kâinata sıradan

## 11sinif 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti - Set 2

1-) Parçada verilen ilk örnekler neden peş peşe sıralanmıştır? (12 kelime)

Bir şeyin başka

2-) Bu mantık, kâinattaki varlıklar için nasıl uygulanmaktadır? (10 kelime)

Varlıkların taşıdığı

3-) Kâinata görülen “imkân”, varlıkların hangi hâlini anlatır? (9 kelime)

Kendi kendine

4-) Metne göre edilgenlikten etkinliğe geçiş nasıl bir akıl yürütmeye dayanır? (13 kelime)

Etkilenen bir şey

5-) Kesret ve terkib neden tesadüf değil de vahdet lehine yorumlanmaktadır? (12 kelime)

Çünkü çok unsurun

6-) Kesret ve terkibin vahdete işaret etmesi, birlik düşüncesini nasıl güçlendirir? (10 kelime)

Birçok parçanın

7-) “Mahlûkiyet” ve “merzukîyet” hangi türden işaretlerdir? (9 kelime)

Varlıkların üzerindeki

8-) Bir canlının beslenmesi veya ihtiyaçlarının karşılanması, nasıl bir ilahî isme işaret eder? (8 kelime)

Geçimini veren

9-) Her bir mevcut neden çok sayıda isme ayna sayılmaktadır? (18 kelime)

Çünkü tek bir varlıkta

### **11sinif 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti - Set 3**

1-) Parçanın ana fikri bir cümleyle nasıl ifade edilebilir? (12 kelime)

Kâinatta görülen bütün

2-) “Umûr-u izafiye” denilen şeyler burada niçin önemlidir? (13 kelime)

Çünkü bunlar, bazı

3-) Varlıklardaki “etkilenme” durumu hangi gerçeği gösterir? (14 kelime)

Kendi başına iş

4-) Varlıklardaki pasiflik niçin bağımsız güç sahibi olmadıklarını düşündürür? (10 kelime)

Çünkü etki

5-) Parçaya göre çokluk, neden bağımsız çok ilahları değil de tekliği gösterir? (11 kelime)

Çünkü çok

6-) Bu delillerin sonucunda kâinat bütünüyle kime şahitlik etmektedir? (15 kelime)

Her şeye gücü

7-) İkinci paragraf, ilk paragrafı nasıl tamamlamaktadır? (13 kelime)

İlk paragraftaki genel

8-) Bu iki özellikten hangi ilahî şe'nler anlaşılmaktadır? (5 kelime)

Yapıcılık

9-) Bu şahitlik kabul edilmezse, metne göre neyi reddetmek gerekir? (10 kelime)

Varlıkların üzerinde

## **11sinif 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti - Set 4**

1-) Metinde kullanılan örneklerde ortak olan mantık nedir? (9 kelime)

Her ilişkinin,

2-) Başlangıçtaki kısa örnekler okuyucuya nasıl bir düşünme yolu öğretmektedir? (11 kelime)

Bir sonuçtan

3-) Bir şeyin “münfail” olması nasıl anlaşılmalıdır? (13 kelime)

Kendi başına etkin

4-) Metinde “mahlûkiyet” ile “hâlîkiyet” arasında nasıl bir ilişki kurulmuştur? (8 kelime)

Yapılmış olanın,

5-) Metinde “mahlûkiyet” nasıl okunmalıdır? (7 kelime)

Varlıkların

6-) Metinde sayılan delillerin hepsi birleşince nasıl bir ilah tasavvuru ortaya çıkmaktadır? (16 kelime)

Zorunlu var olan, aktif

7-) İkinci kısımda “yaratılmışlık” yanında ayrıca hangi özellik anılmıştır? (5 kelime)

Rızıkla

8-) Rızıklandırılmış olmak niçin önemli bir delildir? (10 kelime)

Çünkü ihtiyaçların

9-) Metnin son cümlesi, inkâr eden kişiye karşı nasıl bir mantık ortaya koyar? (14 kelime)

Bu işaretleri reddeden

## 11sinif 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti - Set 5

1-) Metinde geçen benzetme ve örneklerin amacı nedir? (9 kelime)

Bir özelliğin,

2-) Kâinatta görülen “imkân” neye delil sayılmaktadır? (13 kelime)

Varlıkların mecburî değil,

3-) “Vücub” ile “imkân” arasında nasıl bir karşıtlık kurulmaktadır? (15 kelime)

Biri kendi başına

4-) Yaratılmış olma vasfı niçin çok güçlü bir delildir? (11 kelime)

Çünkü sonradan

5-) Metne göre mümkün, etkilenmiş, çok ve birleşik olan şeyler; nasıl bir varlığı gerektirir? (14 kelime)

Kendisi böyle olmayan;

6-) Burada ulaşılan sonuç sadece bir yaratıcı fikri midir, yoksa daha fazlası da var mıdır? (16 kelime)

Sadece yaratıcı fikri değil;

7-) İkinci paragrafta neden “mahlûkiyet” ve “merzukiyet” örnekleri özellikle seçilmiştir? (9 kelime)

Çünkü bunlar

8-) Her bir varlığın çok sayıda ilahî isme şahitlik etmesi neye bağlanmıştır? (12 kelime)

Üzerlerinde taşıdıkları farklı

9-) Parçaya göre inkâr neden aklen zorlaşmaktadır? (11 kelime)

Çünkü inkâr,

## 11sinif 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti - Set 6

1-) Yirmibeşinci Pencere’de anlatım hangi yöntemle kurulmuştur? (10 kelime)  
Görülen özelliklerden

2-) Metne göre eşyanın “mümkün” olması, neden önemlidir? (7 kelime)  
Çünkü

3-) “İnfial” kavramı üzerinden hangi sonuca ulaşılır? (13 kelime)  
Bir şey etkileniyorsa,

4-) “İnfial” ve “fiil” arasındaki bağ nedir? (12 kelime)  
Etkiye uğrayan bir

5-) Çokluk ile bileşik yapıların birliğe işaret etmesi hangi bakımdandır? (13 kelime)  
Dağınık parçaların düzenli

6-) Parçanın ilk kısmında Allah’ın hangi yönleri özellikle öne çıkarılmaktadır? (10 kelime)  
Zorunlu varlığı,

7-) İkinci bölümde sıfatlardan şe’nlere geçiş nasıl yapılmaktadır? (9 kelime)  
Görünen niteliklerden,

8-) Her varlığın çok sayıda isme delalet etmesi, kâinata nasıl bir anlam kazandırır? (9 kelime)  
Kâinatı, ilahî

9-) Son cümledeki vurgu, okuyucuya hangi uyarıyı yapmaktadır? (11 kelime)  
Açık işaretleri

## CEVAP ANAHTARI

## **11sinif 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti - Set 1 - CEVAPLAR**

1-) Metnin başında verilen örnekler, varlıklar arasındaki hangi temel bağı anlatmak için kullanılmıştır?

Bir şeyin varlığının, onunla bağlantılı başka bir hakikati de gerektirdiği anlatılmıştır.

2-) Metinde niçin günlük hayattan kolay anlaşılır örneklerle başlanmıştır?

Zihni hazırlamak ve daha büyük hakikatlere basit örneklerden geçiş yapmak için başlanmıştır.

3-) Kâinata görülen mümkünlikten hangi inanç esasına ulaşılmaktadır?

Allah'ın zorunlu varlığına ulaşılmaktadır.

4-) Her şeyde görülen "yaratılmışlık" hangi sığata işaret eder?

Bunların bir yaratıcı tarafından meydana getirildiğine işaret eder.

5-) Metin, yaratılmış olmayı hangi daha büyük hakikatin izi saymaktadır?

Yaratıcılığın ve ilahî fiilin izi saymaktadır.

6-) Metinde sayılan karşıt özellikler arasındaki fark nedir?

Bir tarafta muhtaç, etkilenmiş ve yapılmış olanlar; diğer tarafta ise bunlara kaynaklık eden zorunlu ve yaratıcı olan vardır.

7-) İkinci paragrafta, ilk paragraftaki delillere hangi yeni örnek türü eklenmiştir?

Varlıkların yaratılmış ve rızıklandırılmış olmaları gibi özellikleri eklenmiştir.

8-) Rızka kavuşan varlıklar üzerinden hangi isim anlaşılmaktadır?

Rızık veren ilahî isim anlaşılmaktadır.

9-) Her varlığın birçok isme delil olması, insanın kâinata bakışını nasıl değiştirir?

Kâinata sıradan madde gözüyle değil, ilahî isimlerin aynası olarak bakmasını sağlar.

## **11sinif 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti - Set 2 - CEVAPLAR**

- 1-) Parçada verilen ilk örnekler neden peş peşe sıralanmıştır?  
Bir şeyin başka bir şeyi gerekli kılması fikrini zihne yaklaştırmak için sıralanmıştır.
- 2-) Bu mantık, kâinattaki varlıklar için nasıl uygulanmaktadır?  
Varlıkların taşıdığı özelliklerden hareketle onları meydana getiren ilahî sıfatlara ulaşılmaktadır.
- 3-) Kâinatta görülen “imkân”, varlıkların hangi hâlini anlatır?  
Kendi kendine zorunlu olmayıp başkasına dayanarak var olmalarını anlatır.
- 4-) Metne göre edilgenlikten etkinliğe geçiş nasıl bir akıl yürütmeye dayanır?  
Etkilenen bir şey varsa, onu etkileyen bir fail de olmalıdır akıl yürütmesine dayanır.
- 5-) Kesret ve terkib neden tesadüf değil de vahdet lehine yorumlanmaktadır?  
Çünkü çok unsurun uyum içinde birleşmesi başıboşluğu değil, tek elden idareyi gösterir.
- 6-) Kesret ve terkibin vahdete işaret etmesi, birlik düşüncesini nasıl güçlendirir?  
Birçok parçanın tek düzen altında toplanması, iradenin bir olduğunu hissettirir.
- 7-) “Mahlûkiyet” ve “merzukîyet” hangi türden işaretlerdir?  
Varlıkların üzerindeki hâllerden hareketle daha yüce sıfatlara ulaştıran işaretlerdir.
- 8-) Bir canlının beslenmesi veya ihtiyaçlarının karşılanması, nasıl bir ilahî isme işaret eder?  
Geçimini veren ve ihtiyaçlarını karşılayan Rabbe işaret eder.
- 9-) Her bir mevcut neden çok sayıda isme ayna sayılmaktadır?  
Çünkü tek bir varlıkta bile birçok özellik birlikte bulunur ve her biri ayrı bir ilahî isme işaret eder.

## **11sinif 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti - Set 3 - CEVAPLAR**

1-) Parçanın ana fikri bir cümleyle nasıl ifade edilebilir?

Kâinatta görülen bütün özellikler, tek ve yaratıcı olan Allah'ın varlığına delalet eder.

2-) "Umûr-u izafiye" denilen şeyler burada niçin önemlidir?

Çünkü bunlar, bazı şeylerin tek başına düşünilemeyip başka şeylerle birlikte anlam kazandığını gösterir.

3-) Varlıklardaki "etkilenme" durumu hangi gerçeği gösterir?

Kendi başına iş görmeyip bir tesire maruz kalmaları, onları etkileyen bir fiilin bulunduğunu gösterir.

4-) Varlıklardaki pasiflik niçin bağımsız güç sahibi olmadıklarını düşündürür?

Çünkü etki altında kalan şey, kendi kendine tam belirleyici olamaz.

5-) Parçaya göre çokluk, neden bağımsız çok ilahları değil de tekliği gösterir?

Çünkü çok ve birleşik yapıların ahenk içinde olması, yönetimde birliği düşündürür.

6-) Bu delillerin sonucunda kâinat bütünüyle kime şahitlik etmektedir?

Her şeye gücü yeten, dilediğini yapan, her şeyi yaratan ve bir olan Allah'a şahitlik etmektedir.

7-) İkinci paragraf, ilk paragrafı nasıl tamamlamaktadır?

İlk paragraftaki genel akıl yürütmeyi, varlıkların somut nitelikleri üzerinden daha açık hâle getirmektedir.

8-) Bu iki özellikten hangi ilahî şe'nler anlaşılmaktadır?

Yapıcılık ve rızık vericilik anlaşılmaktadır.

9-) Bu şahitlik kabul edilmezse, metne göre neyi reddetmek gerekir?

Varlıkların üzerinde açıkça görülen bu özelliklerin hepsini inkâr etmek gerekir.

## **11sinif 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti - Set 4 - CEVAPLAR**

1-) Metinde kullanılan örneklerde ortak olan mantık nedir?

Her ilişkinin, onu tamamlayan başka bir tarafı zorunlu kılmasıdır.

2-) Başlangıçtaki kısa örnekler okuyucuya nasıl bir düşünme yolu öğretmektedir?

Bir sonuçtan sebebe, bir nitelikten o niteliğin sahibine ulaşma yolunu öğretmektedir.

3-) Bir şeyin “münfail” olması nasıl anlaşılmalıdır?

Kendi başına etkin olmayıp bir etkiye açık ve maruz durumda olması şeklinde anlaşılmalıdır.

4-) Metinde “mahlûkiyet” ile “hâlîkiyet” arasında nasıl bir ilişki kurulmuştur?

Yapılmış olanın, yaparı göstermesi şeklinde bir ilişki kurulmuştur.

5-) Metinde “mahlûkiyet” nasıl okunmalıdır?

Varlıkların üzerinde görülen yapılmışlık damgası olarak okunmalıdır.

6-) Metinde sayılan delillerin hepsi birleşince nasıl bir ilah tasavvuru ortaya çıkmaktadır?

Zorunlu var olan, aktif şekilde tasarruf eden, yaratan ve tek olan bir ilah tasavvuru ortaya çıkmaktadır.

7-) İkinci kısımda “yaratılmışlık” yanında ayrıca hangi özellik anılmıştır?

Rızıkla desteklenmiş olma özelliği anılmıştır.

8-) Rızıklandırılmış olmak niçin önemli bir delildir?

Çünkü ihtiyaçların karşılanması, şuurlu ve merhametli bir rızık vericiyi düşündürür.

9-) Metnin son cümlesi, inkâr eden kişiye karşı nasıl bir mantık ortaya koyar?

Bu işaretleri reddeden kişinin, önce varlıkların gözle görülen niteliklerini inkâr etmesi gerektiğini ortaya koyar.

## 11sinif 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti - Set 5 - CEVAPLAR

1-) Metinde geçen benzetme ve örneklerin amacı nedir?

Bir özelliğin, kendisine uygun bir kaynağı mecburen gösterdiğini anlatmaktır.

2-) Kâinatta görülen “imkân” neye delil sayılmaktadır?

Varlıkların mecburî değil, mümkün oluşu; zorunlu var olan bir Zâtın bulunmasına delil sayılmaktadır.

3-) “Vücub” ile “imkân” arasında nasıl bir karşıtlık kurulmaktadır?

Biri kendi başına zorunlu var olmayı, diğeri ise başkasına muhtaç şekilde var olmayı ifade etmektedir.

4-) Yaratılmış olma vasfı niçin çok güçlü bir delildir?

Çünkü sonradan yapılmış her şey, ustasını ve yapıcısını açıkça haber verir.

5-) Metne göre mümkün, etkilenmiş, çok ve birleşik olan şeyler; nasıl bir varlığı gerektirir?

Kendisi böyle olmayan; zorunlu var, iş yapan, tek ve yaratıcı olan bir Zâtı gerektirir.

6-) Burada ulaşılan sonuç sadece bir yaratıcı fikri midir, yoksa daha fazlası da var mıdır?

Sadece yaratıcı fikri değil; aynı zamanda onun tek, zorunlu var ve mutlak fail olduğu da vardır.

7-) İkinci paragrafta neden “mahlûkiyet” ve “merzukıyet” örnekleri özellikle seçilmiştir?

Çünkü bunlar herkesin varlıklarda görebileceği açık ve somut özelliklerdir.

8-) Her bir varlığın çok sayıda ilahî isme şahitlik etmesi neye bağlanmıştır?

Üzerlerinde taşıdıkları farklı özelliklerin her birinin ayrı ayrı ilahî isimleri göstermesine bağlanmıştır.

9-) Parçaya göre inkâr neden aklen zorlaşmaktadır?

Çünkü inkâr, görünür gerçekleri açıklamak yerine onları tümünden yok saymayı gerektirir.

## **11sinif 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti - Set 6 - CEVAPLAR**

1-) Yirmibeşinci Pencere’de anlatım hangi yöntemle kurulmuştur?

Görülen özelliklerden görünmeyen ama zorunlu olan hakikatlere gitme yöntemiyle kurulmuştur.

2-) Metne göre eşyanın “mümkün” olması, neden önemlidir?

Çünkü bu, onların varlığının kendilerinden gelmediğini gösterir.

3-) “İnfial” kavramı üzerinden hangi sonuca ulaşılır?

Bir şey etkileniyorsa, onu etkileyen gerçek bir fiil ve fail vardır sonucuna ulaşılır.

4-) “İnfial” ve “fiil” arasındaki bağ nedir?

Etkiye uğrayan bir şey, onu etkileyen bir iş ve fail bulunduğunu gösterir.

5-) Çokluk ile bileşik yapıların birliğe işaret etmesi hangi bakımdandır?

Dağınık parçaların düzenli bir bütün hâline gelmesi, birleştirici tek bir kaynağı düşündürmesi bakımındandır.

6-) Parçanın ilk kısmında Allah’ın hangi yönleri özellikle öne çıkarılmaktadır?

Zorunlu varlığı, yaratıcılığı, tek oluşu ve dilediğini yapması öne çıkarılmaktadır.

7-) İkinci bölümde sıfatlardan şe’nlere geçiş nasıl yapılmaktadır?

Görünen niteliklerden, o niteliklerin kaynağı olan ilahî faaliyetlere geçilmektedir.

8-) Her varlığın çok sayıda isme delalet etmesi, kâinata nasıl bir anlam kazandırır?

Kâinatı, ilahî isimleri tanıtan bir deliller bütününü hâline getirir.

9-) Son cümledeki vurgu, okuyucuya hangi uyarıyı yapmaktadır?

Açık işaretleri görmezden gelmenin, varlıkların apaçık niteliklerini inkâra sürükleyeceği uyarısını yapmaktadır.